

**NEXT
GENERATION
REUS**

Zona de Baixes Emissions i mobilitat sostenible

TR Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

 Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

Canvi climàtic i transició energètica

La **Llei 7/2021**, de 20 de maig, de **Canvi climàtic i transició energètica** dona resposta als compromisos internacionals i europeus adquirits per l'Estat i posa al centre de l'acció política **la lluita contra el canvi climàtic i la transició energètica com a vector clau de l'economia i la societat per construir el futur i generar noves oportunitats socioeconòmiques.**

En aquest nou marc, **la protecció de l'atmosfera i l'acció climàtica** conflueixen en un objectiu comú i es garanteix la coordinació de les polítiques sectorials, entre les quals les polítiques de mobilitat sostenible ocupen un lloc molt destacat.

Qualitat de l'aire, soroll i salut

- ▶ Segons dades de l'OMS, **9 de cada 10 persones al món** respiren aire altament contaminat.
- ▶ Cada any es registren **més de 20.000 morts prematures a l'estat** a causa de la mala qualitat de l'aire atribuïdes als nivells d'**òxids de nitrogen, ozó i partícules en suspensió inferiors a 2,5 mm (PM2.5)**.
- ▶ El **transport per carretera** és responsable del **8,65% de les emissions de partícules fines PM2,5** i del **32,93%** del total de les **emissions d'òxids de nitrogen** a l'atmosfera i genera el **27% de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle**.
- ▶ Per la seva banda, la **contaminació acústica** suposa un dels principals problemes ambientals.
- ▶ La contaminació acústica i la contaminació atmosfèrica estan causades, sovint, per **una mateixa font**, vinculada al **trànsit rodat**.

La ZBE: què i per què

ZBE: "Àmbit delimitat per una Administració Pública, en l'exercici de les seves competències, dins del seu territori, de caràcter continu, en el qual s'apliquen restriccions d'accés, circulació i estacionament de vehicles per millorar la qualitat de l'aire i mitigar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, d'acord amb la classificació de vehicles pel seu nivell d'emissions establerta al Reglament general de vehicles vigent."

[Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica, article 14.3]

La Llei de Canvi climàtic i transició energètica estableix que els **municipis de més de 50.000 habitants** i els municipis de **més de 20.000 habitants** que superin els valors límit dels contaminants regulats al Reial Decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire, han d'adoptar **plans de mobilitat urbana sostenible** que introdueixen mesures de mitigació que redueixen les emissions derivades de la mobilitat, incloent-hi, al menys, entre altres, **l'establiment de ZBE.**

Objectius

La implementació de la ZBE té com a objectiu principal **la millora de la salut de la ciutadania i la lluita contra el canvi climàtic**, a partir de la **reducció de les emissions contaminants** i la **millora de la qualitat de l'aire** a la ciutat.

- ▶ **Reduir el volum d'emissions** de partícules nocives, de CO2 i dels nivells sonors gràcies a la reducció del trànsit rodat i de vehicles més contaminants.
- ▶ Poder **aplicar les restriccions derivades de les normatives de regulació** ja siguin d'àmbit estatal, autonòmic o municipal mitjançant ordenances.
- ▶ Realitzar **campanyes contínues d'informació i sensibilització ciutadana**.
- ▶ Implantar la ZBE d'acord amb un **procés participatiu**.
- ▶ **Gestionar, analitzar i explotar la informació obtinguda** per fer un seguiment d'objectius i de possibles millores.

Línies d'acció

Indicadors

Mesurament, anàlisi i seguiment de la **qualitat de l'aire i de la contaminació acústica** a la ciutat.

Mobilitat sostenible

Aposta per la mobilitat sostenible a partir de l'oferta d'alternatives de mobilitat més **sostenibles, saludables, eficients, segures i connectades**; i del **control del trànsit més contaminant**.

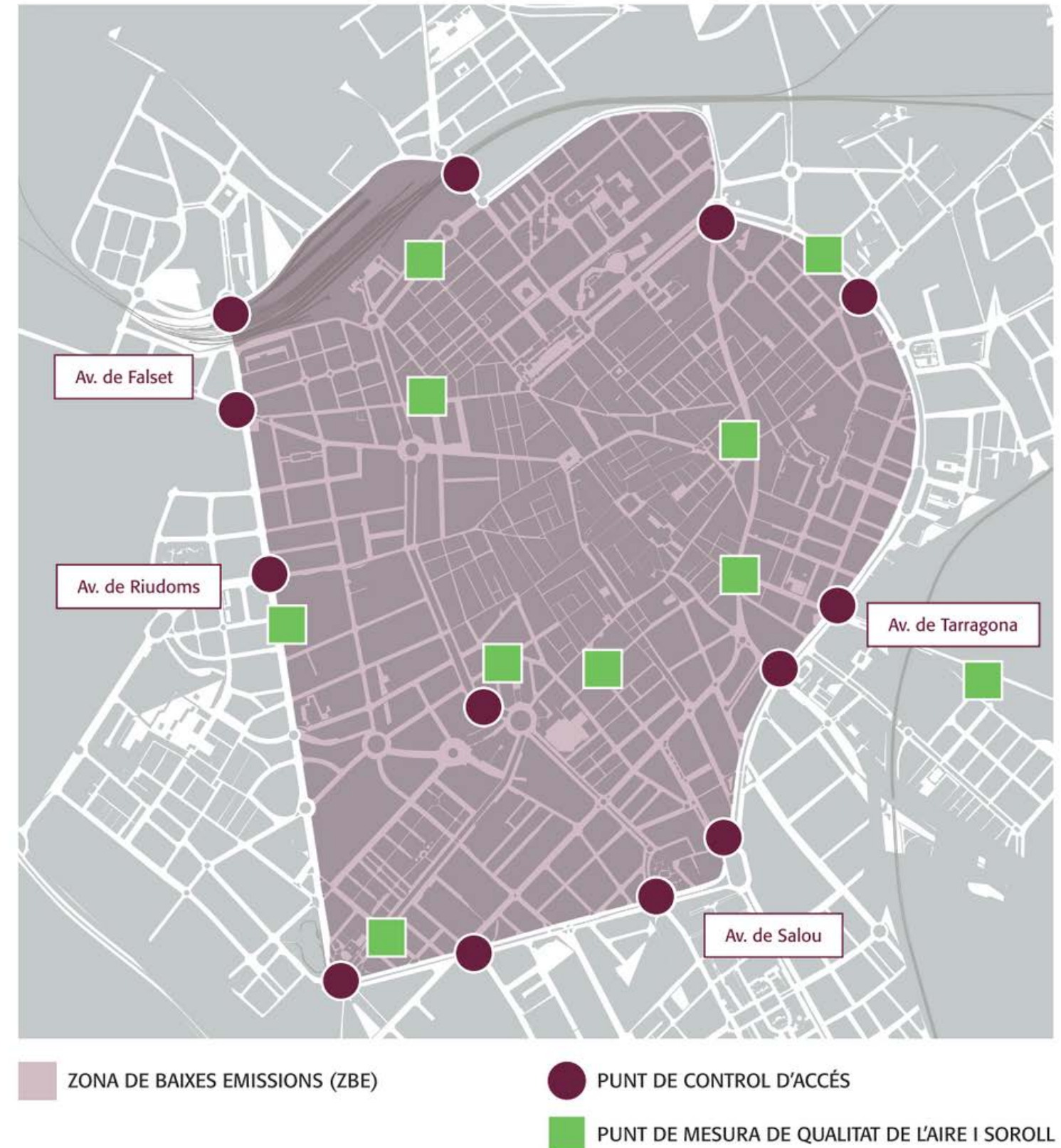
- Ordenança de Mobilitat Sostenible.
- Pla de Mobilitat Urbana i Sostenible.
- Transformació viària i pacificació del trànsit.
- Aposta per vehicles menys contaminants.

La proposta tècnica

Directrius per a la creació de ZBE

- ▶ **Delimitació:** S'han de buscar fronteres clarament comunicables, perceptibles i recordables, és a dir, que sigui una àrea fàcilment identificable i reconeixible
- ▶ **Extensió mínima:** Queda justificat que es tracta d'una zona amb característiques adequades per a l'actuació, que inclou una part significativa de la població, de la superfície o del trànsit de vehicles a motor
- ▶ **Perímetre:** Ha de designar-se de manera que eviti formes allargades i que faciliti l'accés a peu a qualsevol punt de l'interior de la ZBE des del perímetre.

La proposta tècnica

Dades de l'àmbit

La ZBE definida cobreix **2,68 km2 de zona totalment urbana** del total de 52,8 km2 que té el municipi de Reus, **on resideix el 66% de la població** del municipi (70.735 persones en la ZBE respecte al total de 106.168 habitants del municipi a 1/1/2021).

70.735 habitants

2,68 km2

L'ordenança

El document

L'ordenança municipal **definirà normativament** els criteris d'accés i circulació de vehicles en la ZBE; sempre d'acord al **decret pel qual s'aprova el Pla de Qualitat de l'aire, horitzó 2027** que tramita la Generalitat de Catalunya.

Àmbits de treball

- **Polític:** Comissió municipal específica per a l'elaboració de l'ordenança.
- **Tècnic:** Comissió transversal de tècnics municipals.
- **Territorial:** Reunions tècniques amb ajuntaments convocades per l'ATM; i coordinació amb l'Ajuntament de Tarragona.
- **Públic:** Jornada oberta a la ciutadania per informar del projecte.
- **Participació ciutadana:** Procés específic per recollir propostes i consideracions de la ciutadania.

La participació ciutadana

El projecte de desplegament i implantació de la ZBE inclou, entre molts altres elements i obligacions a tenir en compte:

- Anàlisi de **l'impacte social, de gènere i de discapacitat**, i, amb èmfasi especial, en els grups socials de major **vulnerabilitat**, tant des de la perspectiva de beneficis per a la salut com de limitació individual de la mobilitat, incloent les campanyes previstes per a la seva publicitat.
- Procediments per al seguiment del compliment i revisió. Definició d'**indicadors de qualitat de l'aire i canvi climàtic**, establiment de la periodicitat del seguiment dels mateixos i **accés a la informació**.
- Pla de **comunicació, participació i sensibilització**, establint un diàleg amb la ciutadania, agents econòmics i altres actors de la mobilitat per incorporar-los al procés.

La participació ciutadana

El procés participatiu: objectius

- **Informar i difondre** sobre les polítiques de reducció de la contaminació i en concret, sobre el procés d'elaboració de l'ordenança de ZBE. Es tracta d'un procés participatiu instrumental sobre l'aplicació concreta d'aquesta ordenança.
- **Recollir les propostes i consideracions** del conjunt d'agents implicats sobre la proposta d'ordenança.
- Obrir el procés de participació per **incorporar noves veus** que donin pluralitat i diversitat al debat.

Mesures complementàries

Pacificació del trànsit

Accions que afavoreixen itineraris més segurs, agradables i acotats a les necessitats de mobilitat de les persones: consolidació d'espais per a vianants als principals eixos de desplaçaments; integració d'itineraris rurals amb la trama urbana; millora de la senyalització de camins verds i rutes ciclistes; o integració de noves modalitats de transport, com els patinets elèctrics.

Desplaçaments a peu

Reforç de la seguretat dels itineraris: vianalització de carrers, ampliació de voreres, plataformes úniques, millora de la il·luminació i dels nivells acústics, o introducció d'elements de jardineria i mobiliari urbà. Exemple: gran eix cívic entre l'estació actual i la de Bellissens, pont del barri Gaudí, transformació del raval de Santa Anna o l'entorn de la plaça del Victor i carrer Ample.

Mesures complementàries

Desplaçaments en bicicleta

Desplegament de la xarxa de carrils bici amb itineraris que donen continuïtat i connecten diferents punts de la ciutat: amb carrils segregats o de convivència.

Actuacions de pacificació del trànsit que milloren la seguretat dels desplaçaments a peu o en bicicleta, com és el cas dels entorns escolars o en punts com l'accés a la urbanització de Mas Carpa.

Bicing. Servei de bicicleta compartida

Inici del procés d'implantació del sistema públic de bicicleta compartida, amb 250 bicicletes mecàniques, 1.000 punts d'ancoratge i 21 estacions.

Mesures complementàries

Autobús urbà i interurbà

Més enllà de l'ampliació d'itineraris i de freqüències de pas dels busos, s'ha implementat el servei a demanda Bus x tu. Pel que fa al transport interurbà, el trasllat de la parada de la plaça de les Oques a l'entorn de la Biblioteca X. Amorós ha millorat l'accés i l'impacte del trànsit en l'entorn i la circulació.

Tren i tramvia

Grans projectes que s'estan desplegant: Estació de Bellissens, que donarà servei a la zona sud de la ciutat; i Estació intermodal, que millorarà la connexió amb l'alta velocitat. El futur tramvia ampliarà les opcions de mobilitat supramunicipal i definirà noves dinàmiques associades a la mobilitat.

Mesures complementàries

Aparcaments dissuasori

Per reduir l'ús del vehicle privat dins de l'àmbit de la ZBE, de manera especial entre les persones que visiten la ciutat, s'ha reforçat l'oferta de places d'aparcament.

- 275 places a l'avinguda dels Països Catalans
- 200 places davant l'Institut Pi del Burgar
- 120 places entre els carrers de Maria Aurèlia Capmany i de Jaume Vidal Alcover (Mas Iglesias)
- 70 places al carrer del Treball
- 68 places a la plaça del Velòdrom
- 24 places al raval de Sol i Vista
- 42 places al carrer de Roger de Llúria
- 50 places al carrer de Sor Lluïsa Estivill
- 21 places al carrer de Falset

Mesures complementàries

Accions de sensibilització i informació

El procés de transformació de la mobilitat exigeix un canvi d'hàbits en les dinàmiques ciutadanes. Per això és imprescindible implicar la ciutadania en un procés que té com a objectiu millorar la qualitat de l'aire, la qualitat de l'espai públic i contribuir d'aquesta manera a la sostenibilitat i la lluita contra el canvi climàtic.

Traslladar informació veraç, transparent i clara en relació al desenvolupament del procés, alternatives a l'ús del vehicle privat, indicadors de qualitat ambiental i de manera especial al procés d'implantació de la ZBE són alguns dels objectius en aquest àmbit. I també totes les recomanacions en relació a l'ús d'opcions de mobilitat que donin resposta a les necessitats de mobilitat, reforcin la seguretat i facin de l'espai urbà un espai compartit.

Reus.cat
AJUNTAMENT DE REUS

Altres webs de l'Ajuntament

Cerca a Reus.cat

TURISME I CIUTAT

AJUNTAMENT

GOVERN OBERT

SEU-E I TRÀMITS

PER SECTOR DE POBLACIÓ

PER TEMES

La meua carpeta

Inici · Serveis · Per temes · Mobilitat i transport

Per temes

Comerç i consum

Cultura

Empresa, formació i ocupació

Educació

Esports i lleure

Habitatge

Mobilitat i transport

Transport públic urbà

Aparcament

Vehicle elèctric

Bici Reus

Patinet elèctric

Com arribar a... Consulta a través de Google Transit

A peu

Mobilitat i transport

Mobilitat urbana sostenible

L'Ajuntament de Reus impulsa des de fa anys diferents actuacions per avançar cap a una mobilitat urbana sostenible, segura i connectada. El Pla de Mobilitat Urbana Sostenible, la definició del qual ha comptat amb la participació ciutadana, recull les estratègies i el programa d'actuacions per fer realitat aquest objectiu genèric en l'horitzó dels propers anys: des de l'impuls de la mobilitat activa a l'accessibilitat i seguretat en els desplaçaments per la ciutat o l'aposta pel vehicle elèctric. Tot plegat, donant compliment als canvis normatius en relació l'impacte de la mobilitat en la salut, entre els quals destaca la implantació de la Zona de Baixes Emissions de Reus.

Tot això s'afegeix i dona un nou impuls a les actuacions ja implantades en els darrers anys d'acord amb el repte d'avançar cap a una ciutat amable i segura per a totes les persones, siguin quines siguin les seves necessitats de mobilitat.

Pla de Mobilitat Urbana (PMU)

El **Pla de Mobilitat Urbana (PMU)** estableix els principis, els objectius i les estratègies als quals ha de respondre la gestió de la mobilitat de persones i mercaderies a la ciutat de Reus, promovent la sostenibilitat i la seguretat. Així, el PMU defineix un model de mobilitat sostenible basat en la qualitat de vida, la integració social, el desenvolupament

Impuls Next Generation

L'Ajuntament de Reus està duent a terme importants actuacions d'impuls de la mobilitat sostenible a partir de la concessió de **4,7 milions d'euros dels fons europeus Next Generation**, dins del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR) en el marc de la convocatòria de del Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana per a la implantació de ZBE i la transformació digital i sostenible del transport urbà.

L'ajut ha permès accelerar projectes contemplats en el **Pla de Mobilitat Urbana Sostenible**: el desplegament de les polítiques municipals per a la implantació de ZBE, l'execució de plans de pacificació del trànsit, l'impuls de la xarxa de carrils bici, la conversió de vials en zones de vianants, o la implantació de la bicicleta compartida.

La convocatòria dels ajuts europeus preveu com a requisit que les actuacions subvencionades han d'estar **enllestides abans del 31 de desembre de 2024**.

L'Ajuntament ha rebut també un dels ajuts a ens locals per a actuacions de disseny i implantació de ZBE de la **Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya** de 133.684,93 €, i compta també amb una aportació de 679.529,14 € de la **Diputació de Tarragona en el marc del PAM 2020-2023**.

El conjunt de les actuacions té un pressupost d'inversió de 6.572.338,93 €.

